

Sterker door meer kennis

Sociale (Wijk)teams geëvalueerd

Sofieke van Oord-Jansen
Caroline Timmerman-Kok

Evaluatie Sociale (Wijk)teams

Inhoud Workshop

- Presentatie
 - Sociale wijkteams
 - Evalueren van sociale wijkteams
 - Wat is bekend uit landelijk onderzoek?
- Podiuminterview met:
Liesbeth Vos (wethouder Oldebroek); Teun van Noorloos (beleidsmedewerker Jeugd, Oldebroek), Welmoed Gouwenberg (beleidsmedewerker Sociaal Domein, Bronckhorst) en Diana Nijland (uitvoerend projectleider, Bronckhorst)

Aanleiding

Gemeenten bereiden zich voor op:

- Uitbreiding Wmo
- Stelselherziening jeugdzorg
- Invoering Participatiewet

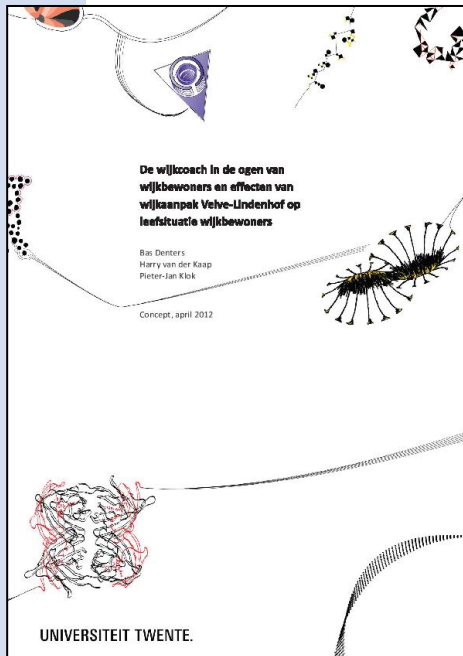
Sociale (wijk)teams

Gemeenten staan het dichtst bij de burger....

- nieuwe rolverdeling tussen instellingen, gemeente en burgers;
- integrale aanpak;
- kostenbesparing.

....de eigen kracht van de burger wordt benut en versterkt.

Evaluëren van sociale (wijk)teams

Hoe evalueren?

Voorbeeld Zaanstad:

- Doel: Functioneert het wijkteam?
- Methoden:
 - Groepsinterviews met teamleden
 - Interviews met hulpvragers
 - Straatinterviews met wijkbewoners
 - online vragenlijsten bij leden wijkteams, gemeente en samenwerkingspartners

Hoe evalueren?

Voorbeeld: Enschede

Deelonderzoek A

- Vraagstelling: In welke mate is er sprake van sociale stijging van hulpvragers?
- Methode: analyse van gegevens uit een registratieprogramma

Deelonderzoek B

- Vraagstelling: Hoe heeft zich de bekendheid van de buurtbewoners met het wijkteam ontwikkeld?
- Methode: Vragenlijst-onderzoek met 0-meting en herhaalde meting in de betreffende wijk en een controlewijk

Hoe evalueren?

Voorbeeld: Leeuwarden

- Vraagstelling: Hoe verhouden zich de kosten en baten van het frontlijnteam?
- Methode: maatschappelijke kosten- en batenanalyse (MKBA)
- MKBA-tool beschikbaar via www.integrale-aanpak.nl/instrumenten

INVOER gegevens

A. Bereik

1. Aantal huishoudens in aanpak (totaal)

5000

4.212

2. Type huishoudens in aanpak (%)

Gezinnen	Ouderen	Overige hh
34%	35%	31%

3. Huishoudens in aanpak (%)

Geen probleem of ev
Enkelvoudig (ev)
Meervoudig (mv) en zelfredzaam (zr)
Meervoudig (mv) en niet-zelfredzaam (nZR)

Gezinnen	Ouderen	Overige hh
0%	0%	0%
80%	90%	85%
15%	5%	10%
5%	5%	5%

4. Huishoudsamenstelling

Eenouder/persoons
Tweeouder/meerpersoons
Gemiddeld aantal kinderen

Gezinnen	Ouderen	Overige hh
11%	41%	39%
89%	59%	61%
2,0		

5. Leefsituatie multiproblematiek (mv)

Problematische schulden
Geen werk
Overlastgevend

Gezinnen	Ouderen	Overige hh
80%	35%	80%
60%	100%	60%
25%	0%	25%

>> Caseload

Aantal huishoudens per fte per jaar

	Kengetal	uren gem. per hh p.jr
Geen probleem of enkelvoudig (ev)	600	2
Geen probleem of enkelvoudig (ev)	300	4
Meervoudig (mv) en zelfredzaam (zr)	150	8
Meervoudig (mv) en niet-zelfredzaam (nZR)	40	30
Top: MPG en MPH	10	120

B. Kosten

I Kosten nieuwe aanpak

Kengetallen

6. *Aantal teamleden (fte)*

Kosten fte incl. huisvesting

w.v. percentage additionele kosten (%)

20

ja

0%

24

7. *Teamsamenstelling*

Jeugd

GGZ-volwassenen

Werk & inkomen/ Schulden

Welzijn/ Maatschappelijke dienstverlening

Zorg

Wonen en/of politie

Totaal aantal disciplines in team

ja

nee

ja

ja

ja

nee

4

8. *Overige kosten*

Eenmalige kosten

Afschrijving eenmalige kosten (jaren)

€ -

1

Jaarlijkse kosten

w.v. percentage additionele kosten (%)

€ -

0%

C. Effect

I Aantal trajecten

Kengetal

12. *Substitutie minder trajecten*

In nieuwe cases

30%

SWT

30%

In bestaande cases

10%

10%

II Effectiviteit trajecten

Kengetal

13. *Succes trajecten: extra effectiviteit*

Meer financieel stabiel

10%

SWT

10%

Meer direct naar werk

1%

1%

Minder schooluitval

1%

1%

Minder consulten eerste lijn

2%

2%

Minder doorverwijzing tweede lijn

1%

1%

Meer kwaliteit van leven ouderen

10%

10%

Minder overbelaste mantelzorgers

10%

10%

Minder overlast

0%

10%

III Voorkomen escalatie

Kengetal

14. *Voorkomen escalatie*

Gezinnen

2%

SWT

2%

Ouderen

2%

2%

Overige hh

2%

2%

15. *Terugvalpercentage*

20%

20%

A Resultaat MKBA NCW Een jaar aanpak

KOSTEN		NCW
Totale kosten	€	3.608.500
1 Kosten nieuwe aanpak	€	2.042.000
2 Eenmalige (frictie)kosten	€	592.200
3 Kosten agv extra inzetten zorg	€	974.300
BATEN		
Totale baten	€	4.353.800
1 Besparing organisatiekosten	€	2.574.000
a Nieuw voor Oud	€	2.121.400
b Minder trajecten a.g.v. substitutie	€	452.600
2 Toename effectiviteit trajecten	€	233.500
3 Voorkomen (escalatie)kosten	€	1.198.400
4 Immateriele baten	€	348.000
a Ontwikkelingskansen kinderen	€	100.800
b Toename kwaliteit van leven	€	230.800
c Reductie overlast en onveiligheid	€	16.400
Saldo (baten minus kosten)	€	745.300
Financieel K-B-verhouding		1,10
Maatschappelijk K-B-verhouding		1,20

€ 4.500.000

€ 4.000.000

€ 3.500.000

€ 3.000.000

€ 2.500.000

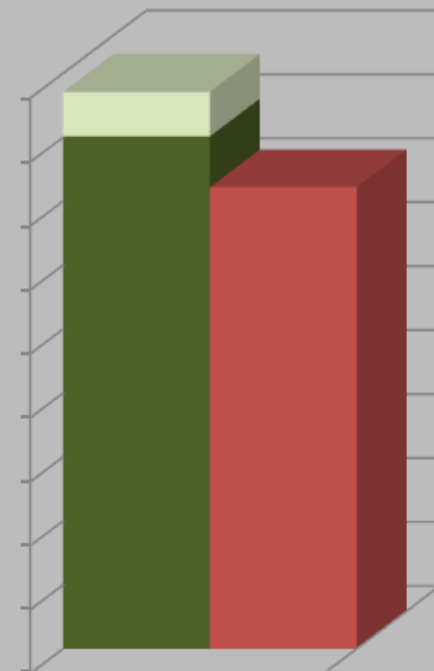
€ 2.000.000

€ 1.500.000

€ 1.000.000

€ 500.000

€ -

€ 5.000.000

€ 4.000.000

€ 3.000.000

€ 2.000.000

€ 1.000.000

€ 0

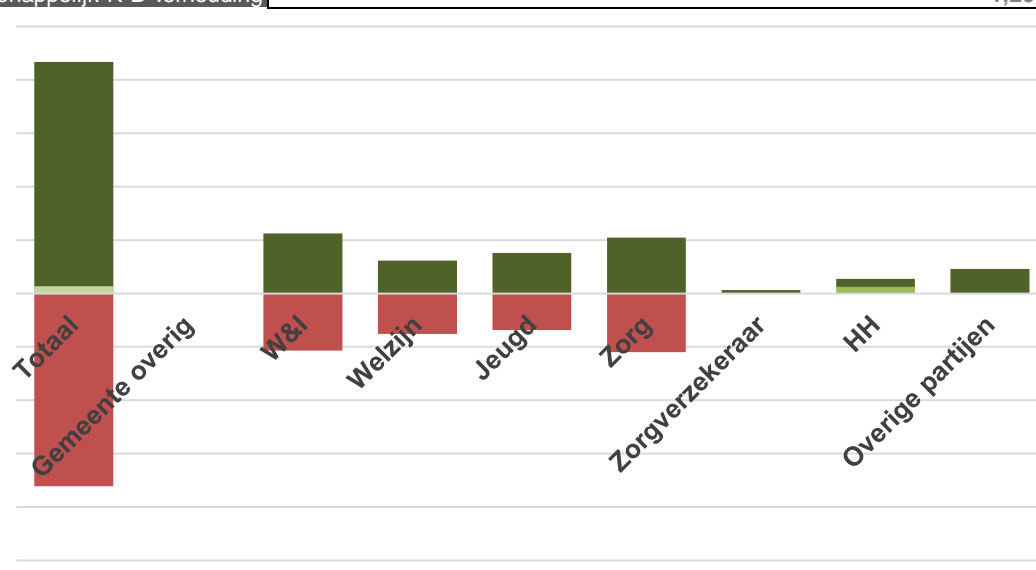
€ 1.000.000-

€ 2.000.000-

€ 3.000.000-

€ 4.000.000-

€ 5.000.000-

Hoe zou een sociaal (wijk)team moeten werken?

Belangrijkste eisen volgens 5 koplopersteden:

1. Focus op eigen kracht burger
2. Start niet vanuit diagnose, recht op zorg of probleem
3. Preventie voorop: voorkom escalaties
4. Werk integraal: één huishouden, één plan, één hulpverlener
5. Zichtbaar en herkenbaar in de wijk
6. Laagdrempelige toegang voor de burger
7. Informele zorg en collectieve voorzieningen optimaal inzetten;
8. Handelingsruimte en verantwoordelijkheid van en voor professionals

Wat is bekend uit (landelijk) onderzoek?

Ook nog veel onduidelijkheden:

1. Veel verschillende soorten organisatievormen
2. Doelen niet altijd helder (geformuleerd)
3. Gemeenten als trekker en uitvoerder?
4. Niet zeker of nieuwe werkwijze effectief is
5. Naast generalisten blijven specialisten nodig
6. Vertrouwen op eigen kracht burger werkt niet altijd
7. Omgeving is niet altijd in te zetten
8. Niet alle wijkteams zijn kosteneffectief

Wat is bekend uit (landelijk) onderzoek?

Sleutels tot effectiviteit

1. Focus op optuigen 'slimme' netwerkorganisatie, waarin het wijkteam de spil is
2. Kwaliteit van generalisten is essentieel
3. Inzetten van tweede lijn alleen als dat nodig is
4. Aandacht voor eigen netwerk van de burgers
5. Zorg voor goede afstemming tussen uitvoering en beleid
6. Betrek de Dienst Werk en Inkomen in de wijkteams
7. Voorkom terugval

Evaluëren van sociale (wijk)teams

Recente opdrachten Evaluatiebureau:

- Evaluatie Eerste fase 3D Proeftuinen Bronckhorst
- Evaluatie Tweede fase 3D Proeftuin Bronckhorst
- Evaluatie Buurtzorg Jong Putten
- Evaluatie Jeugdzorg Dichtbij regio Noord-Veluwe

Nuttige literatuur en links

Rapporten:

- De praktijk als landingsbaan, Instituut voor Publieke Waarden*
- Meta analyse MKBA's sociale (wijk)teams, LPBL*
- De vormgeving van sociale (wijk)teams, Platform 31*
- Burgerkracht in de wijk, Platform 31*
- Factsheet integrale aanpak, landelijk project Integrale Aanpak*
- Evaluaties van Sociale Wijkteams, Movisie
- Sociale wijkteams in ontwikkeling. Inrichting, aansturing en bekostiging. KPMG-Plexus

Websites:

- www.integrale-aanpak.nl*
- www.loketgezondleven.nl/gezonde-gemeente/evalueren/ (RIVM)
- www.evaluatiebureau.nl

* In opdracht van ministerie BZK en/of VWS

Podiuminterview

- Liesbeth Vos (wethouder Oldebroek);
- Teun van Noorloos (beleidsmedewerker Jeugd, Oldebroek),
- Welmoed Gouwenberg (beleidsmedewerker Sociaal Domein, Bronckhorst)
- Diana Nijland (uitvoerend projectleider, Bronckhorst)